

Op 23 november 2017 heeft een bespreking plaatsgevonden van de heren Westerhof (Anthos) en Stigter (Landbouwrap) met een delegatie van de Yunnan Flower Association (YFA). Een eerdere bespreking d.d. 19 oktober 2017 had plaatsgevonden met de voorzitter van Groep V, de heer Jan de Wit en de heer Stigter.

Tijdens het gesprek kwamen de volgende zaken aan de orde:

- Er is door de YFA een korte toelichting gegeven op de veiling van de containers die eerder die week plaatsvond;
- Het Anti Smuggling Team werkt nog steeds aan de zaak. Resultaten bij YFA zijn niet bekend;
- Drie importeurs zijn bij het onderzoek betrokken: tien andere bedrijven in Yunnan niet;
- Vanaf 2000 kende Yunnan het preferente VAT-systeem op Custom-duties met als doel om de bloemteelt in de provincie te bevorderen;
- Vanaf 2016 is er voor een periode van 5 jaar nieuwe wetgeving in China ontstaan over de afdracht van de Customs-VAT. Als gevolg daarvan kennen alle Chinese provincies een vrijstelling van import-taxes, alleen Yunnan kent nog de vrijstelling van de Custom-VAT voor growers. De nieuwe wetgeving is naar de mening van de YFA in Yunnan nog niet geïmplementeerd. De organisatie heeft geen informatie hoe die eruit zal zien, want "the new regulation is still in progress". Navraag over de stand van zaken wordt door de Chinese autoriteiten niet beantwoord;
- De YFA veroordeelt het handelen van de drie betrokken bedrijven, ook omdat hun handelen een negatief effect heeft gehad op de markt en de positie van andere marktpartijen. Men was ook stellig over het feit dat de problemen met de drie importeurs geen effect zal hebben op de ontwikkeling van de leliemarkt in China c.q. Yunnan. Men ging zelfs heel ver door te stellen dat de marktsituatie er alleen maar beter van wordt. Over de gevolgen c.q. financiële verliezen die door het Nederlandse bedrijfsleven zijn geleden, is niet gesproken. Aan de kant van de YFA bestond daarvoor geen belangstelling;
- Een der aanwezigen vreest dat het handelen van de drie toch effecten voor hem kan hebben in relatie tot de implementatie/controle op de naleving van de preferente regeling. Uit zekerheidsoverwegingen draagt hij sinds het ontstaan van de problemen de Custom-VAT van 11,3% ook maar af. Hij was ook scherp in zijn veroordeling van het Nederlandse bedrijfsleven om de containers tegen bodemprijzen opnieuw op de markt te brengen. Heeft een ernstige verstoring van de markt tot gevolg gehad. Hij verwacht overigens wel dat hij zijn marktaandeel zal gaan vergroten (de ene z'n dood.....).

Duidelijk is geworden dat de importbedrijven geen steun hoeven te verwachten van de YFA, hun optreden als illegaal wordt bestempeld en dat de YFA geen nadelige effecten op de afzet van lelies in China c.q. Yunnan verwacht. Deze laatste verwachting staat haaks op het sombere toekomstperspectief dat eerder die dag is uitgesproken en dat ook wordt onderschreven door verschillende exporteurs met wie is gesproken.

Hillegom, 28 november 2017

H. Westerhof

In september 2017 heeft bij een drietal importbedrijven van bloembollen in de provincie Yunnan een inval plaatsgevonden. Met een vertegenwoordiger van een van die bedrijven (Clover) heeft op 23 november jl. een gesprek plaatsgevonden, waarbij ook de heer Henk Stigter (landbouwrapraad in Beijing) aanwezig was. Tijdens het gesprek zijn de volgende zaken aan de orde geweest:

- Van Clover zijn nog drie directieleden in hechtenis. Ze verblijven daar onder erbarmelijke omstandigheden en ze lopen het risico dat ze in totaal 9 maanden in hechtenis moeten blijven. Andere medewerkers moeten zich af en toe melden voor een verhoor bij de autoriteiten in Kunming en ook hun persoonlijke situatie is uiterst onzeker.
- De drie betrokken importeurs zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor plm. 50 à 60% van de totale import van lelies in China (dus niet alleen Yunnan).
- De centrale Chinese overheid heeft een audit laten uitvoeren naar de afdracht van "Custom-VAT" in relatie tot de verhandeling van een groot aantal plantaardige producten, waaronder zaden, stekken en bloembollen. Volgens de zegsman van Clover kunnen meer dan 1000 Chinese bedrijven voor plm. 250 verschillende productcategorieën met de gevolgen hiervan geconfronteerd worden. Vooralsnog lijkt alleen de bloembollensector in de provincie Yunnan de dupe te zijn geworden van de gevolgen van deze audit.
- Het probleem in Yunnan richt zich in het bijzonder op de afdracht van de Custom VAT door de importeurs. Deze VAT (11,3% v.a. 2016/daarvoor 13%) is door de importeurs niet afgedragen, hoewel zij daartoe volgens de douane autoriteiten wel verplicht waren. In totaal zou het gaan om een bedrag van plm. 12 à 15 mln. euro dat aan VAT zou zijn ontdoken over een periode van 5 jaar (2011-2016).
- Op de vraag of de claim tegen de drie betrokken bedrijven terecht is, wordt geen eenduidig antwoord gegeven. Ons is duidelijk gemaakt dat de vrijstelling tot het betalen van de VAT op basis van de regelgeving 2011-2015 alleen voor de "growers" in het leven is geroepen en dat "traders" (in casu de importbedrijven) daar feitelijk geen beroep op kunnen doen. Om daarvoor toch in aanmerking te komen, hebben de importeurs een "fake-document" opgesteld in samenspraak met de growers. Op grond daarvan worden de bollen aan de growers geleverd, maar niet aan ze verkocht. Zij broeien die af en leveren de bloemen terug aan de importeurs die ze vervolgens verhandelen. Er wordt afgerekend op basis van de behaalde winst. Deze werkwijze is bij de autoriteiten in Yunnan bekend en zou ook worden gedoogd door Customs.
- In 2016 is de regelgeving in China voor een periode van 5 jaar vernieuwd. Op grond daarvan zou er voor 26 van de 250 gewassen een uitzondering gelden in die zin dat daarvoor vrijstelling van de afdracht van Custom-VAT geldt, ook in het geval dat het product verhandeld wordt. Daarvoor moet het als zodanig wel worden "gemarked", maar over de betekenis daarvan bestaat onduidelijkheid. Onder die 26 gewassen vallen ook de tulp en de lelie. Probleem is echter dat deze nieuwe regelgeving in geheel China zou zijn geïmplementeerd, **met uitzondering** van de provincie Yunnan. De provincie zou daartoe wel verplicht zijn en is daardoor in gebreke.
- De claim van 12 à 15 mln. euro tegen de drie importeurs is opgebouwd over de periode 2011 t/m 2015 en valt dus niet onder de nieuwe regelgeving die in 2016 in China (m.u.v. Yunnan) van kracht is geworden. Desalniettemin zijn (de advocaten van) de drie importeurs van mening dat de claim geen rechtsgrond meer heeft, omdat die zou zijn vervallen op het moment dat de nieuwe regelgeving is gaan gelden. De situatie in Yunnan blijft echter moeilijk te beoordelen, omdat daar de oude regels nog zouden gelden.
- Er heerst veel onduidelijkheid over de te volgen spelregels en de indruk bestaat dat de autoriteiten in Yunnan een belangrijk aantal stekken heeft laten vallen:
  - Er is aan de importeurs in het kader van de jaarlijks toegekende quota, nooit een kanttekening gemaakt over de afdracht van de Custom-VAT in de periode 2011-2015;
  - Yunnan heeft de nieuwe Chinese regelgeving om onduidelijke redenen niet geïmplementeerd.

Een provinciale overheid die zelf tekort lijkt zijn geschoten, zal in China niet genegen zijn de schuld bij zichzelf te zoeken en daarnaar te handelen, aldus de betreffende medewerker.

- De status van het onderzoek is niet duidelijk. Er wordt betoogd dat er op nationaal niveau een audit is uitgevoerd en dat alleen de provincie Yunnan op basis van de uitkomsten acteert. Het audit-rapport is vertrouwelijk en de inhoud ervan is dus niet bekend. Echter, de Nederlandse ambassade in Beijing is per brief wel in kennis gesteld van het feit dat er in Yunnan belasting is ontdoken voor een bedrag van 15 mln. euro. Omdat de inhoud van het audit rapport niet bekend is en omdat het zich zou richten op heel China en een breed assortiment aan gewassen, kunnen de gevolgen mogelijk een veel bredere werking hebben dan Yunnan/bloembollen alleen. Aanwijzingen daarvoor ontbreken echter.
- Als de importeurs schuldig worden bevonden aan smokkel (waarvan volgens de autoriteiten sprake zou zijn) hangt hun een gevangenisstraf boven het hoofd van maximaal 10 jaar. Bovendien moeten ze rekening houden met een penalty die kan oplopen tot het vijfvoudige van het ontdoken belastingbedrag. Hun banktegoeden zijn nog steeds bevroren en de opbrengst van een veiling (in november) bedroeg in totaal ruim 0,5 mln. euro. De opbrengst wordt gestort op de bevroren bankrekeningen van de betreffende bedrijven. Het ging in totaal om 18 containers van twee importeurs. Mede als gevolg van de bevroren banktegoeden en de onder curatelestelling kunnen de drie bedrijven vrijwel geen zaken meet doen (“We have no contact with the market anymore”).
- Na de auction zijn er (vrijwel) geen containers meer overgebleven in de koelhuizen. Het grootste deel is tegen aanmerkelijk lagere prijzen doorverkocht. Importeurs die nog wel actief zijn in Yunnan nemen vaak het zekere voor het onzekere en betalen nu de Custom-VAT van 11,3%. Echter, er zijn ook bedrijven die dat nog steeds niet doen en het risico nemen. Daarmee hebben ze wel een belangrijk concurrentievoordeel ten opzichte van de eerstgenoemde groep. Dit leidt – in samenhang met de dumping van de containers – tot een destabilisatie van de Chinese leliemarkt, ook omdat importeurs in andere provincies behoudend zijn geworden door de situatie in Yunnan en de onduidelijkheid van de geldende spelregels.
- Melding is gemaakt van het feit dat aan personen/bedrijven een “award” wordt uitgereikt van 5% van de hoogte van de penalty als zij wetsovertreders aangeven bij de Chinese autoriteiten. Of in het geval van de drie importeurs daar sprake van is geweest, kan niet worden gezegd.
- Op de vraag wat er nu verder gebeurt c.q. moet gebeuren, wordt het volgende geantwoord/geadviseerd:
  1. Er moet meer duidelijkheid komen over de oude/nieuwe regels die gelden ten aanzien van de afdracht van Customs-VAT bij de import van bloembollen in China/Yunnan. Dit is ook van belang voor exporteurs in relatie tot verdere ontwikkeling van de markt/ het verkrijgen van stabiele marktsituatie.
  2. Omdat de Yunnan-autoriteiten fouten hebben gemaakt bij de implementatie en de controle op de naleving van de wetgeving, zou een politieke lobby bij de Chinese gouverneur mogelijk tot een oplossing kunnen leiden.

Hillegom, 27 november 2017

H. Westerhof